

Sociální zemědělství v praxi: Raková hostila seminář s exkurzí

V Rakové na Rokycansku se 13. října 2025 uskutečnil seminář s exkurzí na téma **Aktuality v oblasti sociálního zemědělství a příklady z praxe**. Pod hlavičkou Celostátní sítě pro venkov a ve spolupráci s Asociací sociálního zemědělství, z.s., se zde setkali odborníci, farmáři i zástupci sociálních podniků či univerzit, aby sdíleli zkušenosti a diskutovali o možnostech rozvoje tohoto specifického odvětví.

Ekofarma Raková: příběh sociálního podnikání

Alena Lehmannová z [Ekozahrady Raková](#) představila účastníkům cestu, kterou farma prošla.

- Zaměstnávání lidí se zdravotním postižením: Na farmě pracuje 40 lidí, z toho 35 s trvalým stupněm invalidity. Díky podpoře úřadu práce lze hradit až 75 % jejich mezd.
- Rozmanité projekty: Od kavárny s restaurací zaměřené na sociální rehabilitaci, přes síť secondhandů až po projekt zdravých svačin pro děti (cca 1000 denně).
- Komunitou podporované zemědělství: Blízkost Plzně umožnila rozvoj Ekozahrady a systému KPZ. Aktuálně farma zásobuje více než 250 lidí, týdně vydává kolem 150 bedýnek zeleniny.
- Výdejní místa a spolupráce: Farma má 12 výdejních míst, spolupracuje se zemědělskou školou v Plzni a část sadby si připravuje sama.
- Organizace práce: Od plánování v Excelu přešli k využívání manažerského softwaru Jira. Podle Lehmannové je klíčové mít v týmu zemědělce, člověka rozumějícího lidem a schopného manažera.

Seminář v obci Raková

Principy a výzvy sociálního zemědělství, příklady z praxe a financování

Doc. Ing. Jan Moudrý, Ph.D., z Jihočeské univerzity přiblížil širší kontext sociálního zemědělství.

- Globální souvislosti: Intenzifikace a globalizace zemědělství vedou k vyřazování člověka z přímého kontaktu s půdou.
- Cesta diverzifikace: Řešením je rozmanitost a specifikace produkce. V ČR je však obtížné stavět farmy čistě na sociálním základu.
- Certifikace: Podle farmářů je zásadní zejména v začátcích, kdy podnik potřebuje získat důvěru.
- Zahraniční inspirace: Příklady z Nizozemska či Rakouska ukazují, že sociální farmy mohou fungovat dlouhodobě a udržitelně.
- Programy podpory: Vysvětlil principy sociálního podnikání a představil příklady podniků s vazbou na zemědělství.
- Strategický plán Společné zemědělské politiky na období 2023–2027: Nabízí možnosti podpory, které mohou pomoci zemědělským sociálním farmám i podnikům překonat finanční bariéry.
- Problém sezónnosti: Ministerstvo práce a sociálních věcí zatím podporuje převážně celoroční úvazky, což komplikuje zaměstnávání v sezónních provozech.

Praktická exkurze na farmu

Po obědě se účastníci vydali přímo na farmu. Měli možnost prohlédnout si políčka, systém hospodaření, skladbu výpěstků, oseední postupy a celou řadu dalších praktických věcí přímo od farmářky. Podívali se také do zázemí farmy, nahlédli do zdejších skleníků či půdního prostoru pro skladování česneku.

Inspirace na farmě

Nechyběla také prezentace zrealizovaných projektů z Programu rozvoje venkova 2014–2020, a to rekonstrukce skladu zeleniny, čímž bylo vytvořeno výrobní zázemí pro zpracování a expedici vypěstované zeleniny a ovoce. A další projekt se týkal investice související se skladováním zpracovaných zemědělských produktů (zeleniny). Konkrétně se jednalo o nákup chladírenského boxu, včetně technologie chlazení a příslušenství (regály, přepravky) a vysokozdvižného vozíku pro manipulaci při skladování a expedici.

Akce byla zakončena zpět na obecním úřadě v Rakové. Poslední vstup patřil Mgr. Elišce Hudcové, Ph.D., z [Asociace sociálního zemědělství](#), která se věnovala tématu Integrovaní zaměstnávání v zemědělství a zákonu o integrovaném sociálním podniku.

Praktická ukázka v obci Raková

Závěr

Seminář v Rakové ukázal, že sociální zemědělství není jen o produkci potravin, ale především o lidech – o jejich zapojení, rehabilitaci a možnostech uplatnění. Sdílené zkušenosti i příklady z praxe potvrzují, že tento model může být životaschopný, pokud se spojí odborné znalosti, manažerské schopnosti a podpora komunity. Diskuse ukázala, že propojení zemědělství se sociálními aspekty má velký potenciál, ale vyžaduje vhodné legislativní a finanční podmínky.

Ing. Lucie Sýsová, koordinátor Celostátní sítě pro venkov (lucie.sysova@szif.gov.cz)